

OVERWEGING: **KERSTMIS VIERN VAN BINNENUIT**

DATUM : 25 december 2019

VOORGANGER: René Dinklo o.p.

EERSTE LEZING : Jesaja 52, 7-10

EVANGELIE: Johannes 1, 1 - 18

Overweging

Beste mensen, zusters en broeders,

Ik weet niet hoe jij of u dat ervaart, maar ik heb het idee dat het kerstseizoen steeds eerder begint. Eind oktober zag ik al de eerste kerstbomen in de openbare ruimte en in dit geval was dat in de koopgoot in Rotterdam. Begin november waren diverse hotels aan de Oranjesingel te Nijmegen bezig met behulp van een hoogwerker om hun voorgevels rijkelijk te versieren met opgetuigde kerstbomen met flikkerende lichtjes. En half november zag ik nota bene in Zwolle al een eerste kerstboom bij iemand in huis staan. Het zal er vast wel één van plastic zijn geweest.

En toen ik in de week voor het begin van advent een bezoek aflegde bij de dominicanen te Worms in Duitsland en ik van het treinstation – ja, ik reis ook wel eens met de trein i.v.m. het milieu – naar het klooster liep, kon ik de kerstmarkt niet vermijden. Naast de houtenkramen waar o.a. verschillende soorten glühwein werden verkocht en de onvermijdelijke Bradwürst en Reibenkuchen, en naast de feestelijke draaimolens voor de peuters, stond daar ook een heuse kerststal met een kribbe met het kindje er al in. Duidelijk een geval van vroeg geboorte. Op de kerststal was een goed leesbaar bord gespijkerd met de letters WC en een pijl ‘die kant op’. Toch fijn voor Jozef en Maria dat er een openbaar toilet in de buurt is, dacht ik nog.

Natuurlijk, dit soort uitdrukkingen van kerstmis hebben feitelijk niet zoveel van doen met het religieuze kerstfeest. In de duisternis verlangen de mensen naar gezelligheid en licht. De kerstversiering is een soort winterversiering geworden en doet ons verleiden om te kopen. Voor de mensen die zichzelf als christengelovigen beschouwen, breekt met de adventstijd de voorbereidingstijd van kerstmis aan. Tegen het korter worden van de dagen, steken we iedere week meer licht aan. Tegen de duisternis zetten we hoop in, maar ook verwachting en het verlangen naar de komst van Gods licht.

En thuis waren we ook concreet bezig met de voorbereidingen op het Kerstfeest. We dachten na hoe we de kerstdagen zouden willen doorbrengen, we verstuurd kerstkaarten van papier of digitaal en tuigden ook nog een kerstboom op. En soms zitten er aan de kerstversiering die we gebruiken bijzondere herinneringen zoals een kerstklokje dat nog van oma was en die ene specifieke kerstbal die je als kind is bijgebleven en nog steeds niet is gesneuveld. En natuurlijk wordt de kerststal neergezet. Vaak is het een kerstgroep die al vele kerstfeesten heeft meegemaakt. Het behoort meestal tot de kerstraditie binnen de eigen familie. Het kan bijvoorbeeld gaan om een wat oudere kerstgroep van gips waar op vele plaatsen stukjes verf zijn verdwenen, met een kameel met een voor de zoveelste keer

aangeplakte kop, en de ezel die één oor moet missen. Het is als het leven zelf. Naar mate we ouder worden, slijten we aan het leven.

Op een gegeven moment haalt iemand het kribje tevoorschijn met het kindje Jezus. Dat is het centrale punt van de kerstgroep en het centrale punt van het hele kerstfeest.

Maar wat roept die kribbe met het kindje Jezus op wanneer je het in je hand houdt?

Die aanblik kan een herinnering oproepen aan de geboorte van je eigen kind of kleinkind. Een zelfstandig levend wezentje dat gewoonlijk is ontstaan uit een liefdesrelatie tussen een man en een vrouw. Het roept gevoelens op van vertederend, blijheid, verwondering. Maar hier is geen sprake van de geboorte van zomaar een kind. Van welk kind wordt de geboorte wereldwijd zo'n tweeduizend jaar later nog steeds groots gevierd? Hier is veel meer aan de hand en dat heeft alles te maken met de bijzondere identiteit van dit kind. Een identiteit die de evangelist Johannes beschrijft in het begin van zijn evangelie, het kerstevangelie van eerste kerstdag. Maar die beschrijving is wel een heel moeilijk te begrijpen tekst.

Probeer het als volgt te zien:

Op een vliegticket die u thuis uitprint of download op uw smartphone staat een QR-code: een rechthoek of vierkant waarop tegen een witte achtergrond allerlei zwarte blokjes staan in een onduidelijk patroon. Die QR-code verbergt gegevens over uw reis en uw identiteit.

Probeer het kerstevangelie volgens Johannes ook maar te zien als een QR-code die de identiteit van het kindje Jezus weergeeft.

Net als die QR-code op het vliegticket, draag je de identiteit van Christus met je mee ook al kun je dat niet ten volle met woorden uitdrukken. Het ligt vooral besloten in de woorden dat het Woord mens geworden is, vlees geworden is, en dat met Jezus waarheid en goedheid zijn gekomen. De God van boven heeft de gestalte van een mens aangenomen om als een God met ons, onze Redder te kunnen zijn. Om ons te bevrijden van al dat ons beknelt en ons gevangen houdt. Om te laten zien als voor-ganger, dat er een weg is naar een nieuw Rijk. Met kerstmis vieren we dus de bijzondere identiteit van het kind Jezus. En die bijzondere identiteit heeft geleid tot zijn levensweg die ontelbare mensen heeft geïnspireerd om vorm te geven aan een leven aan de hand van begrippen als goedheid, waarheid, gerechtigheid en vrede ook al is dat met al onze menselijke tekortkomingen.

Maar dit is nog niet alles.

Kerstmis mag ons ook confronteren met onze eigen identiteit. In het Johannesevangelie staat dat als volgt omschreven: 'Wie hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden.' Met andere woorden het gaat er dus om het goddelijk kind in jou geboren te laten worden om zelf kind van God te worden wat we in beginsel al zijn.

Wanneer jij je hiervan bewust bent, kun je Kerstmis vieren van binnenuit. En dat mag reden zijn tot grote vreugde zoals de profeet Jesaja dat formuleerde in onze eerste lezing. Want als kinderen van God, kunnen we de weg van bevrijding vinden en tegenwoordig stellen.

En zo mogen we met volle overtuiging de kribbe met Jezus in het centrum van de kerstgroep plaatsen en in het centrum van ons eigen spirituele leven.

Ik wens u allen een Zalig Kerstfeest toe.